

STAROSTWO POWIATOWE
W SZCZECINKU
ul. 28 Lutego 16
78-400 SZCZECINEK

SPRAWOZDANIE Z ZADANIA ZAPEWNIAJĄCEGO

---

*Ocena stanu zaawansowania wdrożenia kontroli zarządczej
w jednostkach organizacyjnych Powiatu Szczecineckiego*

AUDYTOR WEWNĘTRZNY

mgr Justyna Szczępanka
Certyfikat CGAP nr 4659

Szczecinek, dnia 14 czerwiec 2016 r.

Spis treści

I. INFORMACJE OGÓLNE	3
II. OGÓLNA OCENA	4
III. TECHNIKI PRZEGLĄDU	11
III. ZEBRANE REKOMENDACJE I ZALECENIA USPRAWNIAJĄCE	13
IV. POUCZENIE	15
V. ZAŁĄCZNIKI	17
Załącznik nr 1 – Rodzinny Dom Dziecka nr 1 w Godzisławiu.....	18
Załącznik nr 2 – Dom Pomocy Społecznej w Bornem Sulnowie	34
Załącznik nr 3 – Wielofunkcyjna Placówka Pomocy Rodzinie w Szczecinku.....	46
Załącznik nr 4 – Zakład Obsługi Nieruchomości Powiatu Szczecineckiego w Szczecinku....	58
Załącznik nr 5 – Powiatowy Urząd Pracy w Szczecinku.....	74
Załącznik nr 6 – Powiatowy Zarząd Dróg w Szczecinku	86
Załącznik nr 7 – Specjalny Ośrodek Szkolno- Wychowawczy im. Jana Brzechwy w Szczecinku.....	97
Załącznik nr 8 – Zespół Szkół im. Oskara Langego w Białym Borze	110
Załącznik nr 9 – Zespół Szkół nr 6 im. Stanisława Staszica w Szczecinku.....	122
Załącznik nr 10 – I Liceum Ogólnokształcące im. Ks. Elżbiety w Szczecinku.....	134
Załącznik nr 11 – Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Szczecinku	147
Załącznik nr 12 – Zespół Szkół nr 2 im. Ks. Wacława IV w Szczecinku.....	158
Załącznik nr 13 – Zespół Szkół nr 1 im. Komisji Edukacji Narodowej w Szczecinku	172
Załącznik nr 14 – Zespół Szkół Technicznych w Szczecinku	186
Załącznik nr 15 – Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna w Szczecinku.....	200

SKA.1720.02.2016.JS

Szczecinek, dnia 14 czerwiec 2016 r.

SPRAWOZDANIE Z ZADANIA ZAPEWNIAJĄCEGO AUDYTU
JEDNOSTEK ORGANIZACYJNYCH POWIATU SZCZECINECKIEGO

I. INFORMACJE OGÓLNE

Temat zadania zapewniającego: ocena stanu zaawansowania wdrożenia kontroli zarządczej w jednostkach organizacyjnych Powiatu Szczecineckiego.

Cel zadania: Ocena stanu zaawansowania wdrożenia kontroli zarządczej w szczególności adekwatności, skuteczności i efektywności kontroli zarządczej w jednostkach organizacyjnych Powiatu Szczecineckiego.

Zakres podmiotowy zadania: Jednostki organizacyjne Powiatu Szczecineckiego

1. Rodzinny Dom Dziecka nr 1 w Godziszawiu,
2. Dom Pomocy Społecznej w Bornem Sulinowie,
3. Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna w Szczecinku,
4. Wielofunkcyjna Placówka Pomocy Rodzinie w Szczecinku,
5. Zakład Obsługi Nieruchomości Powiatu Szczecineckiego w Szczecinku,
6. Powiatowy Urząd Pracy w Szczecinku,
7. Powiatowy Zarząd Dróg w Szczecinku,
8. Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Szczecinku,
9. Specjalny Ośrodek Szkolno-Wychowawczy im. Jana Brzechwy w Szczecinku,
10. Zespół Szkół im. Oskara Langego w Białym Borze,
11. Zespół Szkół nr 6 im. St. Staszica w Szczecinku,
12. I Liceum Ogólnokształcące im. Ks. Elżbiety w Szczecinku,
13. Zespół Szkół Technicznych w Szczecinku,
14. Zespół Szkół nr 2 im. Księcia Wacysława IV w Szczecinku,
15. Zespół Szkół nr 1 im. Komisji Edukacji Narodowej w Szczecinku.

Zakres przedmiotowy zadania:

1. zgodność działalności z przepisami prawa oraz procedurami wewnętrznymi,
2. skuteczność i efektywność działania jednostki,
3. wiarygodność sprawozdawczości,
4. ochrona zasobów,
5. przestrzeganie i promowanie zasad etycznego postępowania,
6. efektywność i skuteczność przepływu informacji,
7. zarządzanie ryzykiem.

Data sporządzenia: sprawozdanie ogólne sporządzono w dniach od 25 maj 2016 r. do 14 czerwca 2016 r.

Imię i nazwisko audytora wewnętrznego realizującego zadanie: czynności audytowe przeprowadziła Judyta Syczewska – audytor wewnętrzny zatrudniony w Starostwie Powiatowym w Szczecinku, spełniający wymagania, o których mowa w art. 286 ust. 1 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (t.j. Dz. U. z 2013 r. poz. 885 z późn. zm.) certyfikat CGAP nr 4659.

II. OGÓLNA OCENA

Audytor wewnętrzny dokonał oceny stanu zaawansowania wdrożenia kontroli zarządczej uwzględniając przepisy ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (t.j. Dz. U. z 2013 r. poz. 885 z późn. zm.) oraz uchwały Zarządu Powiatu Szczecineckiego nr 187/2012 z dnia 16 lutego 2012 r. w sprawie organizacji kontroli zarządczej w jednostkach organizacyjnych Powiatu Szczecineckiego oraz zasad jej koordynacji.

Celem wydania oceny dokonano porównania stanu faktycznego do podstawowych wymagań odnoszących się do Standardów kontroli zarządczej w sektorze finansów publicznych. Treść tych Standardów zawiera załącznik do komunikatu nr 23 Ministra Finansów z dnia 16 grudnia 2009 r. w sprawie standardów kontroli zarządczej dla sektora finansów publicznych (Dz. Urz. MF z 2009 r. Nr 15, poz. 84).

Niniejsze zadanie audytowe zostało przeprowadzone zgodnie z planem audytu na 2016 r., jako zadanie zapewniające. Zastosowane w przedmiotowym zadaniu audytowym

techniki oraz metodologia były zgodne z Międzynarodowymi Standardami Profesjonalnej Praktyki Audytu Wewnętrznego.

Ogólna ocena adekwatności, skuteczności i efektywności kontroli zarządczej w obszarze działalności wszystkich jednostek organizacyjnych objętych zadaniem pozwala na realne zapewnienie realizacji celów i zadań tych jednostek w sposób zgodny z prawem, efektywny, oszczędny i terminowy.

Dla poszczególnych jednostek organizacyjnych, dokonano oceny według kryteriów, które zostały przyjęte w programie zapewniającym i ustalone z kierownictwem jednostek w trakcie narady otwierającej:

1. Rodzinny Dom Dziecka nr 1 w Godziszawiu: ocena dostateczna, pozytywna z nieprawidłowościami – łącznie wydano 22 rekomendacje,
2. Dom Pomocy Społecznej w Bornem Sulimowiu: ocena bardzo dobra, skrajnie pozytywna – łącznie wydano 2 rekomendacje,
3. Wielofunkcyjna Placówka Pomocy Rodzinie w Szczecinku: ocena dobra, jednoznacznie pozytywna – łącznie wydano 6 rekomendacji,
4. Zakład Obsługi Nieruchomości Powiatu Szczecineckiego w Szczecinku: ocena dostateczna, pozytywna z nieprawidłowościami – łącznie wydano 23 rekomendacje,
5. Powiatowy Urząd Pracy w Szczecinku: ocena bardzo dobra, skrajnie pozytywna – łącznie wydano 3 rekomendacje,
6. Powiatowy Zarząd Dróg w Szczecinku: ocena dobra, jednoznacznie pozytywna – łącznie wydano 7 rekomendacji,
7. Specjalny Ośrodek Szkolno -Wychowawczy im. Jana Brzechwy w Szczecinku: ocena bardzo dobra, skrajnie pozytywna – łącznie wydano 3 rekomendacje,
8. Zespół Szkół im. Oskara Langego w Białym Borze: ocena bardzo dobra, skrajnie pozytywna – łącznie wydano 4 rekomendacje,
9. Zespół Szkół nr 6 im. St. Staszica w Szczecinku: ocena bardzo dobra, skrajnie pozytywna – łącznie wydano 3 rekomendacje,
10. I Liceum Ogólnokształcące im. Ks. Elżbiety w Szczecinku: ocena bardzo dobra, skrajnie pozytywna – łącznie wydano 4 rekomendacje,
11. Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Szczecinku: ocena bardzo dobra, skrajnie pozytywna – łącznie wydano 4 rekomendacje,

12. Zespół Szkół nr 2 im. Księcia Wacława IV w Szczecinku: ocena dobra, pozytywna – łącznie wydano 6 rekomendacji,
13. Zespół Szkół nr 1 im. Komisji Edukacji Narodowej w Szczecinku: ocena dostateczna, pozytywna z nieprawidłowościami – łącznie wydano 5 rekomendacji,
14. Zespół Szkół Technicznych w Szczecinku: ocena dobra, jednoznacznie pozytywna – łącznie wydano 6 rekomendacji,
15. Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna w Szczecinku: ocena dostateczna, pozytywna z nieprawidłowościami – łącznie wydano 7 rekomendacji.

Szczegółową ocenę stanu zaawansowania wdrożenia kontroli zarządczej w poszczególnych jednostkach organizacyjnych, wnioski i rekomendacje dokonano w dalszej części sprawozdania, odrębnie w formie załączników. Znaczący wpływ na ocenę miały istniejące mechanizmy kontroli dotyczące operacji finansowych i gospodarczych.

Sposób organizacji i zasad wykonywania kontroli zarządczej w jednostkach organizacyjnych Powiatu Szczecineckiego został określony w uchwale nr 187/2012 Zarządu Powiatu Szczecineckiego z dnia 16 lutego 2012 r. Koordynację kontroli zarządczej prowadzi Zespół Kontroli Zarządczej powołany zarządzeniem Starosty Szczecineckiego nr 20/2012 z dnia 03 lutego 2012 r. zwany w dalszej części „zespołem”. Powierzono mu zadania z zakresu koordynacji kontroli zarządczej I stopnia w Starostwie Powiatowym w Szczecinku oraz II stopnia w jednostkach organizacyjnych Powiatu Szczecineckiego.

Zakres i obszar prowadzonej kontroli zarządczej w jednostkach wynika z zakresu realizowanych zadań ustalonych w statutach oraz regulaminach organizacyjnych i jest związany z wielkością i strukturą organizacyjną poszczególnych jednostek.

Środowisko wewnętrzne w większości jednostek organizacyjnych oparte jest na regulacjach określonych formalnie w formie pisemnej. Postępowanie pracowników jest zgodne z wartościami etycznymi, tylko jedna jednostka nie wprowadziła formalnego kodeksu etyki. W trzech jednostkach nierzetelnie wywiązywano się z obowiązku dokonywania okresowej oceny pracowników samorządowych określonego w art. 27 ustawy z dnia 21 listopada 2008 r. o pracownikach samorządowych.

W toku badania stwierdzono, że u części jednostek organizacyjnych wprowadzone regulacje wewnętrzne funkcjonują o nieaktualne przepisy prawne, a w przypadku zmieniających się przepisów prawnych nie są one poddawane aktualizacji. Nie powoduje to istotnego ryzyka finansowego, ale może spowodować błędną wykładnię prawa wynikającą z niewłaściwie przeprowadzonej analizy przepisów prawa powszechnie obowiązującego. Nieprawidłowości miały charakter formalny i nie miały znaczącego wpływu na ocenę ogólną.

Delegowanie uprawnień w większości jednostek odbywa się w formie odrębnego upoważnienia albo wskazane jest w regulaminie organizacyjnym. Powierzenie obowiązków i odpowiedzialności w zakresie prowadzenia rachunkowości jednostki, wykonywania dyspozycji środkami pieniężnymi, a także dokonywania wstępnej kontroli zgodności operacji gospodarczych i finansowych z planem finansowym oraz kompletności i rzetelności dokumentów dotyczących operacji gospodarczych i finansowych w większości jednostek zostało formalnie przekazane na podstawie pisemnego upoważnienia głównemu księgowemu.

Nieprawidłowości pojawiły się w zakresie zapewnienia zarządzania ryzykiem (art. 68 ust.2 pkt.7 ustawy o finansach publicznych). Głównym problemem w tym obszarze jest określenie odpowiednich mierników celów i zadań oraz analiza ryzykiem, a także brak jednolitego podejścia przez jednostkę nadrzędną do zarządzania ryzykiem w jednostkach organizacyjnych. Na podstawie przeprowadzonych rozmów z kierownictwem jednostek ustalono, że w tym zakresie było jedno szkolenie, ale nie pozwoliło na pełne zrozumienie tej kwestii w całym obszarze zarządzania ryzykiem. Prawie połowa jednostek nie posiada wyznaczonych do osiągnięcia celów i zadań w perspektywie rocznej. Zgodnie z § 10 ust. 3 uchwały Zarządu Powiatu Szczecineckiego z dnia 16 lutego 2012 r. sprawność działania systemu wyznaczania celów i zadań dla Starostwa i pozostałych jednostek organizacyjnych Powiatu Szczecineckiego zapewnia Zespół Kontroli Zarządczej powołany przez Starostę. Cele i zadania wraz z określonymi mierzalnymi wskaźnikami ich realizacji winny być przedstawione przez Zespół do akceptacji Zarządowi w formie propozycji uchwały do dnia 31 stycznia danego roku.

40% jednostek w badanym obszarze nie określiła mierników w zakresie celów. 67% kierownictwa nie określiło akceptowalnego poziomu ryzyka. Prawie 50% jednostek nie monitoruje na bieżąco wartości mierników w zakresie osiągania celów. W niektórych przypadkach identyfikacja i szacowanie ryzyka jest wykonywane rzadko i instynktownie.

Uregulowania dotyczące dokumentowania systemu kontroli zarządczej oraz sformalizowane mechanizmy kontrolne zapewniające nadzór, ciągłość działalności, ochronę zasobów, kontrolę operacji finansowych i gospodarczych, a także bezpieczeństwo danych i systemów informatycznych zostały wprowadzone przez prawie wszystkie jednostki. Jednakże nie we wszystkich jednostkach wprowadzone procedury i mechanizmy kontroli są skuteczne.

Badając mechanizmy kontroli posłużono się testem obejmującym analizę transakcji, poprzez sprawdzenie ich ujęcia w ewidencji księgowej na podstawie dokumentacji źródłowej. Przenalizowano drogę dokumentów od momentu ich wystawienia, poprzez poszczególne etapy przetwarzania.

Zbadano, w jaki sposób były one przedmiotem kontroli i ewidencji księgowej. Stwierdzono następujące uchybienia:

- naruszenie w jednej jednostce przepisów art. 11 ust.1 ustawy o finansach publicznych, poprzez pokrywanie wydatków z pobieranych do kasy dochodów stanowiących dochody budżetu Powiatu,
- nie przestrzeganie przez trzy jednostki ustalonego przez kierownictwo jednostki pogotowia kasowego,
- naruszenie art. 24 ust. 5 pkt. 3 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości poprzez nie ujmowanie w księgach wpłat i wypłat gotówkowych z tytułu odpłatności za usługi w tym samym dniu, w którym były dokonane,
- naruszenie § 6 ust. 3 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 14 marca 2013 r. w sprawie kas rejestrujących (Dz. U. poz. 363) . Raport fiskalny dobowy podatnik winien sporządzić po zakończeniu sprzedaży za dany dzień, nie później jednak niż przed dokonaniem pierwszej sprzedaży w dniu następnym oraz zgodnie z ust. 1 podatnik wydaje nabywcy paragon fiskalny, bez jego żądania,
- nie dokonywanie na bieżąco przez kilka jednostek, wstępnej kontroli dokumentów księgowych pod względem merytorycznym i formalno-rachunkowym,
- w dwóch jednostkach wprowadzono zastrzeżenia dotyczące funkcjonowania kasy fiskalnej. Jedna z nich dokonywała tylko częściowej ewidencji sprzedaży usług,
- nieprawidłowości przy prowadzeniu kart drogowych w jednej jednostce. Stan paliwa przy otrzymaniu karty drogowej i stan paliwa przy zwrocie karty uwzględnia przejazdu samochodem do celów prywatnych. Z karty nie wynika ile paliwa było w baku w dniu

wynajmu samochodu służbowego do celów prywatnych. Osoba używającą samochodu służbowego nie potwierdziła swoim podpisem przejechanej trasy i liczby kilometrów w karcie drogowej.

- nieprzestrzeganie art.12 ust.1 ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych, zgodnie z którym z tytułu nieodpłatnego wykorzystywania przez pracowników samochodów służbowych do celów prywatnych powstaje przychód ze stosunku pracy,
- nieprzestrzeganie art. 27 ust.1 uchwały nr 509/2013 Zarządu Powiatu Szczecineckiego z dnia 5 września 2015r poprzez przekazanie majątku ruchomego dla dzierżawcy nieruchomości bez wskazania wartości tego majątku .
- w regulacjach wewnętrznych nie wprowadzono definicji „terenu strzeżonego”. Uwagę na powyższą kwestię zwracała Regionalna Izba Obrachunkowa prowadząca kontrolę Powiatu za lata 2010 – 2013. Nie wszystkie obszary, na których jednostki prowadzą swoją działalność znajdują się na terenach strzeżonych,
- nieprzestrzeganie art. 40 ustawy o ochronie danych osobowych poprzez nie zgłaszanie do Generalnego Inspektora Ochrony Danych Osobowych zbioru danych osobowych do rejestracji,
- nieprawidłowości w jednej jednostce w procesie przetwarzania danych osobowych poprzez brak upoważnień dla pracowników do przetwarzania danych osobowych,
- nieprzestrzeganie art. 6 rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 7 czerwca 2010 r. w sprawie ochrony przeciwpożarowej budynków, innych obiektów budowlanych i terenów poprzez brak aktualnej instrukcji bezpieczeństwa pożarowego,
- brak prowadzenia własnych stron podmiotowych BIP przez 2 z 15 badanych jednostek organizacyjnych. Obowiązek taki wynika z art. 9 ust. 2 w związku z art. 4 ust. 1 pkt. 4 ustawy z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej, a w niektórych przypadkach informacje ograniczały się wyłącznie do statutów i regulaminów tych jednostek,
- nie przestrzeganie § 3 ust. 1 rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 29 kwietnia 2004 r w sprawie dokumentacji przetwarzania danych osobowych oraz warunków technicznych i organizacyjnych, jakim powinny odpowiadać urządzenia i systemy informatyczne służące do przetwarzania danych osobowych.
- nieprzestrzeganie art. 6 ust. 2 ustawy z dnia 14 lipca 1983 r. o narodowym zasobie archiwalnym i archiwach (t.j. Dz. U. z 2015 r. poz. 1446 z późn. zm.). Prawie połowa

jednostek nie posiada aktualnej instrukcji kancelaryjnej, jednolitego rzeczowego wykazu akt oraz instrukcji w sprawie organizacji i zakresu działania archiwów zakładowych uzgodnionych z archiwum państwowym.

W trakcie badania dokumentów źródłowych w jednostkach zwrócono uwagę na fakt wydzierżawiania tej samej nieruchomości będącej w trwałym zarządzie na okres dłuższy niż 3 lata bez zgody Rady Powiatu.

Zgodnie z art. 43 ust. 2 pkt. 3) ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami (t.j. Dz. U. z 2015 r. poz. 1774 z późn. zm.) jednostka organizacyjna ma prawo, z zastrzeżeniem ust. 6, korzystania z nieruchomości oddanej w trwały zarząd, a w szczególności do oddania nieruchomości lub jej części w najem, dzierżawę albo użyczenie na czas nie dłuższy niż czas, na który został ustanowiony trwały zarząd, z równoczesnym zawiadomieniem właściwego organu i organu nadzorującego, jeżeli umowa jest zawierana na czas oznaczony do 3 lat, albo za zgodą tych organów, jeżeli umowa jest zawierana na czas oznaczony dłuższy niż 3 lata lub czas nieoznaczony, jednak na okres nie dłuższy niż czas, na który został ustanowiony trwały zarząd, zgoda jest wymagana również w przypadku, gdy po umowie zawartej na czas oznaczony strony zawierają kolejne umowy, których przedmiotem jest ta sama nieruchomość.

Zasady i tryb korzystania z powiatowych obiektów i urządzeń użyteczności publicznej określa uchwała nr XV/110/2011 Rady Powiatu z dnia 17 października 2011 r. Organem wskazanym w uchwale do wydania zgody na wydzierżawienie nieruchomości w tym przypadku jest Zarząd Powiatu.

Audytor po zapoznaniu się z treścią powyższej uchwały oraz przeanalizowaniu wyroku WSA z dnia 19 lipca 2012 r., sygn. akt II SA/Lu 556/12, publ. Lex nr 1258243 zwraca uwagę na fakt, że zgodnie z powyższym wyrokiem, organem w tym przypadku powinna być Rada Powiatu jako organ nadzorujący.

Większość jednostek posiada sformalizowane zasady samooceny systemu kontroli zarządczej, Kierownik jednostki przedstawia zapewnienie o stanie kontroli zarządczej, biorąc pod uwagę wyniki monitorowania i kontroli zewnętrznych. W tym obszarze nie stwierdzono znacznych uchybień.

III. TECHNIKI PRZEGLĄDU

W ramach przeglądu przeprowadzono:

1. samoocenę systemu kontroli zarządczej za pomocą ankiet samooceny, którą zostali objęci kierownicy jednostki oraz anonimowo pracownicy jednostki (wzory ankiet w procesie samooceny znajdują się w aktach audytu). Zakres podmiotowy samooceny obejmował realizację standardów kontroli zarządczej ogłoszonych w komunikacie nr 23 Ministra Finansów z dnia 16 grudnia 2009 r. w sprawie standardów kontroli zarządczej dla sektora finansów publicznych (Dz. Urz. MF z 2009 r. Nr 15, poz. 84). Respondenci dokonali odpowiedzi na pytania zawarte w ankiecie mając do dyspozycji trzy odpowiedzi: TAK, NIE, UWAGI z możliwością zamieszczenia ewentualnych uwag czy komentarzy. Przyjęto następujące zasady interpretacji wyników ankiety:
  - 50% i mniej odpowiedzi „TAK” – brak funkcjonowania kontroli zarządczej w danym obszarze,
  - powyżej 50% ale poniżej 60% odpowiedzi „TAK” – ograniczony stopień funkcjonowania adekwatnej, skutecznej i efektywnej kontroli zarządczej w jednostce,
  - powyżej 60% odpowiedzi „TAK” (pozytywnych) spośród wszystkich otrzymanych na konkretne pytania - wystarczający stopień funkcjonowania kontroli zarządczej,
2. przeprowadzono rozmowy z personelem badanej jednostki,
3. przygotowano kwestionariusz kontroli (wzór znajduje się w aktach audytu),
4. dokonano oględzin – procedura kontroli/technika,
5. dokonano przeglądu dokumentacji kontroli zarządczej, ocenie poddano:
  - 1) wprowadzone regulacje odnoszące się do zawodowej uczciwości i innych wartości etycznych m.in.
    - zweryfikowano czy wprowadzono kodeks etyki i czy jest on przestrzegany,
    - zweryfikowano system oceniania pracowników zarówno w zakresie obowiązkowej oceny pracowników samorządowych oraz oceny nauczycieli dokonywanej w trybie art. 6a Karty Nauczycieli,
  - 2) wprowadzone regulacje odnoszące się do kompetencji zawodowych kierownictwa i pracowników:
    - zweryfikowano zasady doskonalenia i rozwoju pracowników, plany szkoleń, zabezpieczenie środków finansowych na szkolenia w planie finansowym,
    - w przypadku nauczycieli plan doskonalenia,

- sprawdzono regulacje dotyczące naboru pracowników na wolne stanowiska oraz regulamin przeprowadzania służby przygotowawczej,
- 3) regulacje dotyczące struktury organizacyjnej, z której winien wynikać przejrzysty i spójny zakres obowiązków, uprawnień i odpowiedzialności:
- zweryfikowano aktualność statutów oraz regulaminów organizacyjnych,
  - zweryfikowano regulamin Rady Pedagogicznej, Rady Rodziców,
  - zweryfikowano aktualność regulaminów pracy,
  - zweryfikowano zakresy czynności pracowników
- 4) regulacje dotyczące delegowania poszczególnym pracownikom uprawnień w zakresie gospodarki majątkowej i finansowej m.in.:
- sprawdzono, czy przyjęcie obowiązków jest potwierdzane na piśmie,
  - sprawdzono czy obowiązki w zakresie gospodarki finansowej, a w szczególności dyspozycji finansowej zostały powierzone głównemu księgowemu, czy spoczywają na kierowniku jednostki,
- 5) dokumentacje wewnętrzną precyzującą misję jednostki,
- 6) regulacje i dokumentację wewnętrzną określającą cele i zadania jednostki oraz monitorowanie i ocenę ich realizacji za pomocą mierzalnych wskaźników:
- sprawdzono czy cele jednostek określone są w perspektywie rocznej w statucie lub innym dokumencie wewnętrznym,
  - sprawdzono, czy jednostka prowadzi rejestr ryzyka,
- 7) dokumentacje przeprowadzenia analizy ryzyka w celu określenia prawdopodobieństwa jego wystąpienia oraz skutków, przy założeniu akceptowanego poziomu,
- 8) dokumentacje wewnętrzną odnoszącą się do wprowadzonych zasad funkcjonowania kontroli zarządczej,
- 9) regulacje dotyczące prowadzenia nadzoru nad realizacją zadań, w tym nadzoru pedagogicznego,
- 10) regulacje zapewniające ciągłość działań w tym na wypadek nieprzewidzianych nieobecności w pracy,
- 11) regulacje zapewniające ochronę zasobów m.in. dokonano przeglądu:
- dokumentacji w zakresie polityki bezpieczeństwa danych,
  - instrukcji bezpieczeństwa pożarowego,
  - instrukcji inwentaryzacyjnej,
  - ewidencji osób upoważnionych do przetwarzania danych osobowych,

12) regulacje wewnętrzne dotyczące kontroli operacji finansowych m.in:

- zweryfikowano zgodność wprowadzonych zasad rachunkowości,
- dokonano przeglądu regulaminu Zakładowego Funduszu Świadczeń Socjalnych,
- sprawdzono czynności polegające na autoryzacji operacji finansowych przez kierownika jednostki,
- sprawdzono dokonywanie czynności kontrolnych dokumentów pod względem formalno-prawnym,
- sprawdzono rzetelne i bieżące dokumentowanie i rejestrowanie dokumentów księgowych,
- za pomocą testu dokonano analizy transakcji poprzez sprawdzenie ich ujęcia w ewidencji na podstawie dokumentacji źródłowej,
- dokonano przeglądu instrukcji zarządzania systemem informatycznym,
- dokonano przeglądu regulaminów w zakresie przeprowadzania zamówień publicznych oraz terminowości składania sprawozdania z zamówień publicznych.

13) regulacje dotyczące istniejącej formy komunikacji wewnętrznej i zewnętrznej:

- instrukcje obiegu i kontroli dokumentów,
- instrukcje kancelaryjne, jednolity rzeczowy wykaz akt, instrukcje organizacji i zakresu działania archiwum zakładowego,
- urzędowy publikator teleinformatyczny BIP,

14) dokumentacje odnoszącą się do funkcjonowania kontroli zarządczej w zakresie monitorowania i oceny m.in. w zakresie:

- przeprowadzania samooceny pracowników i kierownictwa jednostki,
- bieżącego monitorowanie i oceny funkcjonowania kontroli zarządczej,

III. ZEBRANE REKOMENDACJE I ZALECENIA USPRAWNIAJĄCE

Celem wyeliminowania stwierdzonych nieprawidłowości oraz wprowadzenia usprawnień w działalności jednostek organizacyjnych rekomenduje się lub/i zaleca:

1. *przestrzeganie art. 43 ust. 2 pkt. 3) ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami i w przypadku, gdy po umowie najmu lub dzierżawy zawartej na czas oznaczony strony zawierają kolejne umowy, których przedmiotem jest ta sama nieruchomość uzyskać zgodę organu nadzorującego – Rady Powiatu,*
2. *podjęcie działań związanych z przestrzeganiem uchwały nr 509/2013 Zarządu Powiatu Szczecineckiego z dnia 5 września 2015r przekazywanie majątku ruchomego zgodnie z art. 27 ust.1 powyższej uchwały,*

3. *przestrzeganie przepisów art. 11 ust.1 ustawy o finansach publicznych i nie dokonywanie wydatków z pobieranych do kasy dochodów,*
4. *przestrzeganie ustalonego przez kierownika jednostki kwoty pogotowia kasowego i wprowadzenie niezapowiedzianych inwentaryzacji gotówki w kasie jednostki,*
5. *przestrzeganie art. 24 ust. 5 pkt. 3 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości i ujmowanie wpłat gotówkowych zebranych z tytułu odpłatności za usługi w dniu rzeczywistej wpłaty,*
6. *przestrzeganie przepisów ustawy z 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz. U. z 2013 r. poz. 330 ze zm.), a w szczególności aktualizowanie dokumentacji opisującej przyjęte zasady (politykę) rachunkowości, stosownie do art. 10 ust. 2 ustawy,*
7. *przestrzeganie art. 40 ustawy o ochronie danych osobowych i w przypadku jednostek organizacyjnych, które nie powołały administratora bezpieczeństwa informacji, zgłosić do Generalnego Inspektora Ochrony Danych Osobowych zbiory danych do rejestracji,*
8. *wydanie dla pracowników uczestniczących w procesie przetwarzania danych osobowych imiennych upoważnień do przetwarzania danych osobowych,*
9. *wprowadzenie dokumentacji przetwarzania danych osobowych oraz warunków technicznych i organizacyjnych, jakim powinny odpowiadać urządzenia i systemy informatyczne służące do przetwarzania danych osobowych (§ 3 ust. 1 rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 29 kwietnia 2004 r w sprawie dokumentacji przetwarzania danych osobowych oraz warunków technicznych i organizacyjnych, jakim powinny odpowiadać urządzenia i systemy informatyczne służące do przetwarzania danych osobowych),*
10. *przestrzeganie art. 6 rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 7 czerwca 2010 r. w sprawie ochrony przeciwpożarowej budynków, innych obiektów budowlanych i terenów poprzez opracowanie bądź uaktualnienie instrukcji bezpieczeństwa pożarowego,*
11. *przestrzeganie art. 9 ust. 2 w związku z art. 4 ust. 1 pkt. 4 ustawy z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej i utworzenie oraz bieżące aktualizowanie strony BIP,*
12. *podjęcie działań związanych z przestrzeganiem zasad określonych w rozporządzeniu Prezesa Rady Ministrów z dnia 18 stycznia 2011 r. w sprawie instrukcji kancelaryjnej, jednolitych rzeczowych wykazów akt oraz instrukcji w sprawie organizacji i zakresu działania archiwów zakładowych poprzez aktualizacje i uzgodnienie w/w instrukcji z archiwum państwowym zgodnie z art. 6 ust. 2 ustawy z dnia 14 lipca 1983 r.*

o narodowym zasobie archiwalnym i archiwach (t.j. Dz. U. z 2015 r. poz. 1446 z późn. zm.)

13. rekomenduje się zdefiniować w instrukcjach inwentaryzacyjnych jednostek pojęcie „terenu strzeżonego” wraz ze wskazaniem sposobu zabezpieczenia nieruchomości.

IV. POUCZENIE

1. Zgodnie z §19 ust. 2 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 4 września 2015 r. w sprawie przeprowadzania i dokumentowania audytu wewnętrznego (Dz. U. z 2015 roku, poz. 1480) audytowany, w terminie **14 dni** kalendarzowych od dnia otrzymania sprawozdania, ustala sposób i termin realizacji zaleceń oraz wyznacza osoby odpowiedzialne za realizację zaleceń, powiadamiając o tym audytora wewnętrznego i kierownika jednostki .
2. Zgodnie z §19 ust. 3 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 4 września 2015r. w sprawie przeprowadzania i dokumentowania audytu wewnętrznego (Dz. U. z 2015 roku, poz. 1480) w przypadku odmowy realizacji zaleceń audytowany przedstawia, w terminie 7 dni kalendarzowych od dnia otrzymania sprawozdania, pisemne stanowisko kierownikowi jednostki i audytorowi wewnętrznemu. W przypadku o którym mowa w ust. 3 rozporządzenia, kierownik jednostki podejmuje decyzję dotyczącą realizacji zaleceń, informując o tym audytowanego i audytora wewnętrznego.
3. Wszelkie materiały zgromadzone w trakcie audytu znajdują się w aktach bieżących audytu pod numerem referencyjnym SKA.1720.02.2016.JS do wglądu przez kierownika audytowanej jednostki.
4. Sprawozdanie sporządzono po jednym egzemplarzu dla kierownika jednostki audytowanej, audytora oraz Starosty Szczecineckiego.

DYREKTOR
Działu Pomocy Społecznej
w Ełku
m. g. Rybnik

Kierownik/Dyrektor
Komórki/jednostki organizacyjnej:

AUDYTOR WEWNĘTRZNY

m. g. Juciła Stawiska
Certyfikat CGAP nr 4659
Audytor wewnętrzny:

Otrzymują:

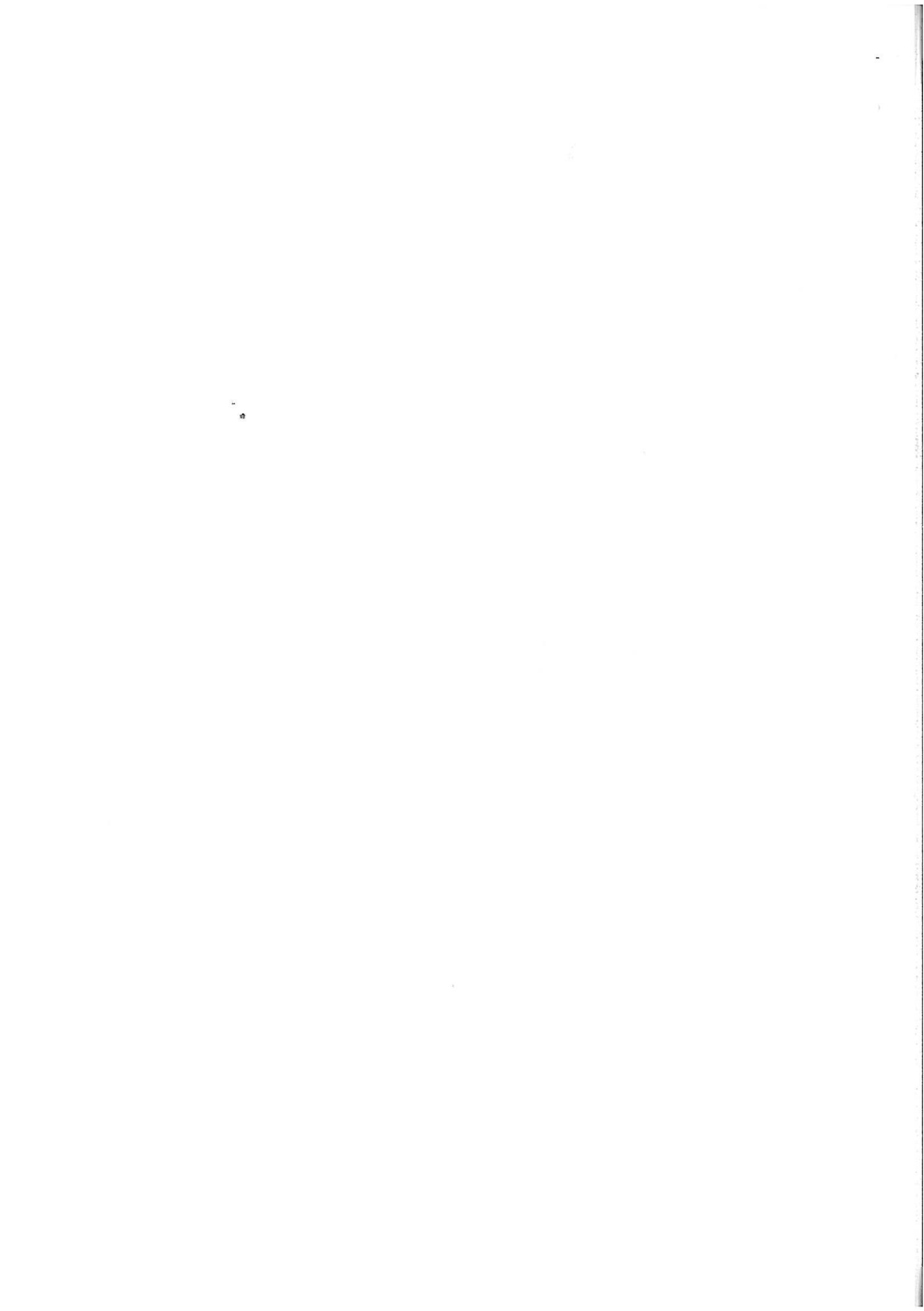
- 1) Starosta Szczecinecki,
- 2) Kierownik komórki/jednostki audytowanej,
- 3) a/a.

2007.04.24.14.00
Kierownik Komórki/Jednostki Audytowanej
M. K. K.

ZAŁĄCZNIKI

- Załącznik nr 1 – Rodzinny Dom Dziecka nr 1 w Godziszawiu
- Załącznik nr 2 – Dom Pomocy Społecznej w Bornem Sulinowie
- Załącznik nr 3 – Wielofunkcyjna Placówka Pomocy Rodzinie w Szczecinku
- Załącznik nr 4 – Zakład Obsługi Nieruchomości Powiatu Szczecineckiego w Szczecinku
- Załącznik nr 5 – Powiatowy Urząd Pracy w Szczecinku
- Załącznik nr 6 – Powiatowy Zarząd Dróg w Szczecinku
- Załącznik nr 7 – Specjalny Ośrodek Szkolno- Wychowawczy im. Jana Brzechwy w Szczecinku
- Załącznik nr 8 – Zespół Szkół im. Oskara Langego w Białym Borze
- Załącznik nr 9 – Zespół Szkół nr 6 im. Stanisława Staszica w Szczecinku
- Załącznik nr 10 – I Liceum Ogólnokształcące im. Ks. Elżbiety w Szczecinku
- Załącznik nr 11 – Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Szczecinku
- Załącznik nr 12 – Zespół Szkół nr 2 im. Ks. Wacława IV w Szczecinku
- Załącznik nr 13 – Zespół Szkół nr 1 im. Komisji Edukacji Narodowej w Szczecinku
- Załącznik nr 14 – Zespół Szkół Technicznych w Szczecinku
- Załącznik nr 15 – Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna w Szczecinku

WSTĘPNE CZĘŚCIOWE SPRAWOZDANIE Z AUDYTU
DOM POMOCY SPOŁECZNEJ W BORNEM SULINOWIE

Niniejsze zadanie audytowe zostało przeprowadzone zgodnie z planem audytu na 2016r., jako zadanie zapewniające. Zastosowane w przedmiotowym zadaniu audytowym techniki oraz metodologia były zgodne z Międzynarodowymi Standardami Profesjonalnej Praktyki Audytu Wewnętrznego.

Ogólna ocena * adekwatności, skuteczności i efektywności kontroli zarządczej w obszarze działalności jednostki organizacyjnej objętej zadaniem: **BARDZO DOBRA**
Wydano łącznie 2 rekomendacje lub/i zalecenia.

I. DANE OGÓLNE

1. Temat zadania: **Ocena stanu zaawansowania wdrożenia kontroli zarządczej w jednostkach organizacyjnych Powiatu Szczecineckiego.**
2. Cel zadania audytowego: Ocena stanu zaawansowania wdrożenia kontroli zarządczej w szczególności adekwatności, skuteczności i efektywności kontroli zarządczej w jednostkach organizacyjnych Powiatu Szczecineckiego
3. Zakres podmiotowy: **Jednostka organizacyjna Powiatu Szczecineckiego – Dom Pomocy Społecznej w Bornem Sulinowie, 78-449 Borne Sulinowo ul. Szpitalna 5, tel. + 48 (94) 373 38 00.**
4. Data sporządzenia: sprawozdanie zapewniające sporządzono w dniach od 25 maja 2016 r. do 14 czerwca 2016 r.
5. Imię i nazwisko audytora wewnętrznego realizującego zadanie:
Czynności audytowe przeprowadził audytor wewnętrzny JUDYTA SYCZEWSKA
Zatrudniona w Starostwie Powiatowym w Szczecinku, legitymująca się upoważnieniem nr KAD.077.23.2016.
6. Audyt przeprowadzono w siedzibie jednostki w dniach od 10 lutego do 11 lutego 2016 r. w obecności Dyrektora Domu Pomocy Społecznej, zastępcy dyrektora, kierownika administracyjno-gospodarczego, głównego specjalisty ds. pracowniczych i BHP, głównej księgowej.

II. INFORMACJA O AUDYTOWANYM

Dom Pomocy Społecznej w Bornem Sulinowie, zwany dalej „DPS” działa na podstawie:

1. ustawy z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie powiatowym (t.j. Dz. U. z 2015 r. poz. 1445 z późn. zm.),
2. ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (t.j. Dz. U. z 2013 r. poz. 885 z późn. zm.),
3. ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (t.j. Dz. U. z 2015 r. poz. 163 z późn. zm.),
4. rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 23 sierpnia 2012 r. w sprawie domów pomocy społecznej (Dz. U. poz. 964),
5. statutu nadanego uchwałą Rady Powiatu 31 lipca 2006 r. nr XLI/356/2006 wraz ze zm.
6. decyzji Wojewody Koszalińskiego nr 6/2006 (PS.1.MO.9013/18a/06/07) z dnia 16 stycznia 2007 z dnia 12 listopada 1998 r. zmienionej decyzjami Wojewody Zachodniopomorskiego nr PS.1.AK.9013.9/09 z dnia 16 grudnia 2009 r., K-S-1.94.23.1.2 2013.II z dnia 09 kwietnia 2013 r. oraz K-S-1.94.23.1.4.2013.II z dnia 10 października 2013 r. zezwalających na prowadzenie Domu Pomocy Społecznej na czas nieokreślony,
7. oraz innych aktów prawnych właściwych dla zakresu prowadzonych spraw.

III. RAPORT Z PRZEGLĄDU SYSTEMU KONTROLI ZARZĄDCZEJ

Realizując zadanie, podjęto działania zmierzające do ustalenia stanu zaawansowania wdrożenia kontroli zarządczej w jednostce, poprzez porównanie stanu faktycznego do podstawowych wymagań odnoszących się do Standardów kontroli zarządczej w sektorze finansów publicznych.

A. ŚRODOWISKO WEWNĘTRZNE SYSTEMU KONTROLI WEWNĘTRZNEJ USTALENIE STANU FAKTYCZNEGO

Standard A.1 - Przestrzeganie wartości etycznych

Funkcję Dyrektora Domu Pomocy Społecznej w Bornem Sulinowie od 23 lipca 2007 r. pełni Pani Krystyna Berdyńska powołana uchwałą Zarządu Powiatu Szczecineckiego nr 101 z dnia 20 lipca 2007 r. Dyrektor spełnia wszystkie wymogi określone w art. 122 ust. 1 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej.

Z obserwacji wynika, iż kierownictwo jednostki oraz pracownicy wspierają i promują przestrzeganie wartości etycznych dając dobry przykład codziennym postępowaniem i podejmowanymi decyzjami wśród swoich podopiecznych.

W dniu 19 stycznia 2011 r. zarządzeniem Dyrektora wprowadzono kodeks etyki pracowników samorządowych, który w sposób udokumentowany, określa zasady etycznego postępowania. Okazywanie serdeczności i opiekuńczego stosunku mieszkańcom w bezpośrednich kontaktach, zostało również zapisane w zakresie czynności pracowników, utrzymujących bezpośredni stały kontakt z mieszkańcami DPS.

Pracownicy podlegają ocenie pracowniczej zgodnie z art. 27 i art. 28 ustawy z dnia 21 listopada 2008 r. o pracownikach samorządowych nie rzadziej niż raz na 2 lata i nie częściej niż raz na 6 miesięcy. System oceniania uwzględnia postawę etyczną prezentowaną przez pracowników.

Standard A.2: Kompetencje zawodowe

Dyrektor jednostki oraz pracownicy posiadają wiedzę, umiejętności i doświadczenie pozwalające skutecznie wypełniać powierzone zadania. Swoje kompetencje podnoszą poprzez uczestnictwo w szkoleniach zawodowych. Jednostka prowadzi plan szkoleń w oparciu o potrzeby zgłaszane przez pracowników i kierowników segmentów. Zasady planowania szkoleń zostały wprowadzone zarządzeniem nr 18.2015 Dyrektora z dnia 15 grudnia 2015 r. Środki finansowe na podnoszenie wiedzy i kwalifikacji zawodowych przewiduje się w planie finansowym. Na rok 2016 zaplanowano dwanaście różnych tematycznie szkoleń z zakresu oceny ryzyka na stanowisku pracy, przestrzegania instrukcji PPOŻ, przeprowadzania procedury przetargowej – zgodnie z ustawą PZP, metod i form stosowanych w pracy terapeutycznej z mieszkańcami domu, realizacji Indywidualnych Planów Wsparcia. Szkolenia przeznaczone są między innymi dla zespołów terapeutycznych poszczególnych segmentów, portiera/recepcjonisty, magazyniera, pomocy magazyniera.

Proces zatrudnienia jest prowadzony w sposób zapewniający wybór najlepszego kandydata na dane stanowisko pracy. Jednostka posiada regulamin naboru pracowników na wolne stanowiska urzędnicze, w tym kierownicze oraz regulamin przeprowadzania służby przygotowawczej.

Standard A.3: Struktura organizacyjna

Podstawowym dokumentem regulującym zadania, organizację i funkcjonowanie DPS jest statut nadany przez Radę Powiatu w Szczecinku uchwałą 31 lipca 2006 r. nr XLI/356/2006 wraz ze zmianami wprowadzonymi uchwałą nr IX/52/2011 Rady Powiatu w Szczecinku z dnia 15 kwietnia 2011 r. oraz regulamin organizacyjny zatwierdzony przez Zarząd Powiatu

Szczecineckiego stanowiący załącznik do uchwały nr 667/2010 z dnia 19 października 2010 r. wraz ze zmianami wprowadzonymi uchwałą nr 435/2013 z 14 czerwca 2013 r., uchwałą nr 373/2013 z dnia 28 marca 2013 r. nr 640/2014 z dnia 22 maja 2014 r. oraz zmianą uchwały nr 128/2015 z dnia 10 września 2015r. Regulamin podlega okresowym przeglądom i jest aktualizowany w przypadku zmiany zakresów zadań lub zmian organizacyjnych. W regulaminie organizacyjnym określono liczbę 139 miejsc pobytu dla mieszkańców z przeznaczeniem dla 55 osób przewlekle somatycznie chorych oraz 84 osób w wieku podeszłym.

Prawa i obowiązki pracowników określa regulamin pracy wprowadzony zarządzeniem Dyrektora nr 10.2012 w dniu 18 lipca 2012r. na podstawie art. 104 Kodeksu pracy (Dz. U. z 1998 r. nr 21, poz. 94) wraz ze zmianami do regulaminu wprowadzonymi zarządzeniem Dyrektora 8/2015 z dnia 18 września 2015 r., uszczegółowiającymi czas pracy.

Standard A.4: Delegowanie uprawnień

Zakres uprawnień delegowanych poszczególnym osobom zarządzającym lub pracownikom jest precyzyjnie określony. Jest on odpowiedni do wagi podejmowanych decyzji. Obowiązki i odpowiedzialność w zakresie 1) prowadzenia rachunkowości jednostki, 2) wykonywania dyspozycji środkami pieniężnymi, 3) dokonywania wstępnej kontroli w zakresie: zgodności operacji gospodarczych i finansowych z planem finansowym oraz kompletności i rzetelności dokumentów dotyczących operacji gospodarczych i finansowych na podstawie upoważnienia wydanego na podstawie art. 53 ust. 2 i art. 54 ust. 1 ustawy o finansach publicznych powierzono głównej księgowej.

Przyjęcie obowiązków zostało potwierdzone dokumentem w formie odrębnego imiennego upoważnienia.

Jednostka prowadzi również ewidencję osób upoważnionych do przetwarzania danych osobowych oraz ewidencję pozostałych upoważnień.

B. CEL I ZARZADZANIE RYZYKIEM – USTALENIE STANU FAKTYCZNEGO

Standard B.5: Misja

Misja jednostki została określona w statucie jednostki.

Standard B.6: Określanie celów i zadań, monitorowanie i ocena ich realizacji

Jednostka realizuje cele i zadania określone statutem, ustawą z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (t.j. Dz. U. z 2015 r. poz. 163 z późn. zm.) oraz rozporządzeniem

Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 23 sierpnia 2012 r. w sprawie domów pomocy społecznej. (Dz. U. poz. 964).

Zarządzeniem Dyrektora nr 21.2015 z dnia 31 grudnia 2015 r. wprowadzono zasady i tryb wyznaczania celów Domu Pomocy Społecznej w Bornem Sulinowie, określania zadań, i mierników ich realizacji oraz zasad monitorowania ich osiągnięcia w roku 2016. Wykonanie zarządzenia zostało powierzone do wykonania zespołowi kontroli zarządczej w DPS. Przy każdym celu wskazana jest komórka organizacyjna odpowiedzialna za osiągnięcie wartości wskaźnika. Cele i zadania roczne są również szczegółowo określone w Indywidualnych planach wsparcia mieszkańców.

Standard B.7: Identyfikacja ryzyka

Jednostka na bieżąco prowadzi identyfikację ryzyka w ramach kontroli zarządczej. Identyfikacja polega na przeglądzie wszystkich procesów w kontekście zagrożeń realizacji ich celów. Zgodnie ze Standardami, identyfikacji w stosunku do celów i zadań, dokonuje się nie rzadziej niż raz w roku. W jednostce została opracowana i udokumentowana ocena ryzyka zawodowego na stanowisku pracy. Pracownicy są informowani o ryzyku zawodowym, co potwierdzają na piśmie.

Standard B.8: Analiza ryzyka

Jednostka prowadzi na bieżąco analizę ryzyka i oszacowuje prawdopodobieństwo urzeczywistnienia się zidentyfikowanego ryzyka oraz jego wpływu na realizację celów. Jednakże nie został określony przez Dyrektora jednostki akceptowany poziom ryzyka.

Standard B.9: Reakcja na ryzyko

Jednostka w stosunku do każdego istotnego ryzyka nie określiła rodzaju reakcji oraz nie określiła sposobu działania, jakie należy podjąć w celu zmniejszenia danego ryzyka do akceptowanego poziomu. Wybór strategii ma służyć podjęciu działań zaradczych i stosowanie mechanizmów kontrolnych.

C. MECHANIZMY KONTROLI – USTALENIE STANU FAKTYCZNEGO

Standard C.10: Dokumentowanie systemu kontroli zarządczej

Zasady realizacji i koordynacji kontroli zarządczej w Domu Pomocy Społecznej zostały wprowadzone przez Dyrektora zarządzeniem. Szczegółowo regulują środowisko wewnętrzne, cele i zarządzanie ryzykiem, mechanizmy kontroli, informacje i komunikacje, monitorowanie i ocenę, kontrolę finansową oraz postanowienia końcowe.

Standard C.11: Nadzór

Dyrektor prowadzi nadzór nad realizacją zadań w celu ich oszczędnej, efektywnej i skutecznej realizacji. Dysponuje środkami określonymi w planie finansowym jednostki i ponosi odpowiedzialność za ich prawidłowe wykorzystanie. Zgodnie z rozporządzeniem Ministra Finansów z dnia 16 stycznia 2014 r. w sprawie sprawozdawczości budżetowej, przestrzega terminów składania sprawozdań.

Standard C.12: Ciągłość działalności

Zgodnie z art. 6 ust. 2 pkt.1 rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 23 sierpnia 2012 r. w sprawie domów pomocy społecznej (Dz. U. poz. 964) w jednostce w pełnym wymiarze czasu pracy na 139 mieszkańców domu zatrudniono trzech pracowników socjalnych. Pracują oni w systemie jednozmianowym od 7-15. W sobotę w godzinach od 7-15 pracuje jeden pracownik socjalny. Zatrudniona została również odpowiednia ilość pracowników zespołu terapeutyczno-opiekuńczego.

W jednostce zastępstwo ustala kierownik segmentu, który powyższe obowiązki ma wpisane w zakresie czynności pracowników. Dla każdego segmentu sporządzane są „grafiki” pracy. Opiekunowie pracują w systemie mieszanym, 8 godzinnym od 6.00-14.00 oraz 12 godzinnym od 7.00-19.00. W każdym segmencie na zmianie przebywa jeden opiekun.

Standard C.13: Ochrona zasobów

Jednostka prowadzi dokumentację opisującą sposób przetwarzania danych oraz środki techniczne i organizacyjne zapewniające ochronę przetwarzania danych osobowych. Politykę bezpieczeństwa danych wprowadzono zarządzeniem Dyrektora nr 8/2010 z dnia 21 października 2010 r. polityka określa wykaz pomieszczeń tworzących obszar przetwarzania danych, wykaz zbiorów danych osobowych przetwarzanych przez jednostkę, opis środków technicznych i organizacyjnych służących zapewnieniu poufności, integralności i rozliczalności przetwarzania danych.

Za ochronę danych odpowiada powołany przez Dyrektora administrator bezpieczeństwa Informacji (ABI). Do GIODO zostały zgłoszone i zarejestrowane zbiory danych osobowych.

Dokumenty przechowuje się w szafie zamykanej na klucz. Nie zgłaszano dla ABI awarii w działaniu systemu komputerowego i innych naruszeń ochrony bezpieczeństwa informacji. W jednostce nie było przypadków utraty danych. Jednostka nie prowadzi rejestru incydentów. Administrator danych prowadzi dokumentację opisującą sposób przetwarzania danych oraz środki techniczne i organizacyjne zapewniające ochronę przetwarzania danych osobowych.

Jednostka nie posiada aktualnej instrukcji bezpieczeństwa pożarowego. Termin ważności upłynął 31 stycznia 2016 r. Zgodnie z § 6 rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 7 czerwca 2010 r. w sprawie ochrony przeciwpożarowej budynków, innych obiektów budowlanych i terenów. Kierownicy - użytkownicy zobowiązani są do zapewnienia i wdrożenia instrukcji bezpieczeństwa pożarowego. Instrukcja bezpieczeństwa pożarowego winna być poddawana okresowej aktualizacji, co najmniej raz na 2 lata, a także po zmianach sposobu użytkowania obiektu lub procesu technologicznego.

Sposób inwentaryzacji określony jest w polityce rachunkowości. Instrukcja inwentaryzacyjna określa zasady ogólne, formy inwentaryzacji, metody, tryb powoływania komisji i inne pozostałe dokumenty księgowe. Zarządzeniem nr 13/2015 powołana została w dniu 20 listopada 2015 Komisja inwentaryzacyjna. Inwentaryzację przeprowadzono na koniec roku obrotowego.

Standard C.14: Szczegółowe mechanizmy kontroli dotyczące operacji finansowych i gospodarczych

Jednostka organizacyjna zgodnie z art. 4 ust. 1 ustawy o rachunkowości zasady (politykę) rachunkowości wprowadziła zarządzeniem Dyrektora nr 11/2010 w dniu 01 grudnia 2010r. Dodatkowe zmiany wprowadzono, zarządzeniem nr 23.2015 z 31 grudnia 2015 r. oraz zarządzeniem nr 5.2016 z 29 stycznia 2016 r. Zarządzeniem nr 22.2015 w dniu 31 grudnia 2015 r. wprowadzono ujednoliczoną kartę wzorów podpisu.

Badaniem dokumentów pod względem pełnionej kontroli merytorycznej oraz formalno - rachunkowej objęto losowo wybrane dokumenty zgodnie z tabelą nr 1 (tabela w aktach audytu). Sprawdzone dokumenty dotyczyły 2015 r.

Na każdym dokumencie mieści się oznaczenie dotyczące klasyfikacji budżetowej (dział, rozdział, paragraf), numeru pozycji księgowej, dekretacji, kwot i kont, na których dana operacja jest księgowana.

Na dokumentach przedstawionych do weryfikacji brak jest informacji, dotyczącej kwalifikacji określającej kod wydatku strukturalnego. Zgodnie a art. 39 ust. 2 ustawy o finansach publicznych wydatki publiczne klasyfikuje się również według dodatkowej klasyfikacji określającej kody wydatków strukturalnych. Audytowany po zapoznaniu się ze wstępnym sprawozdaniem z audytu w dniu 20 maja 2016 r. złożył wyjaśnienie, że zgodnie z § 2 pkt. 4 zarządzenia Dyrektora Domu Pomocy Społecznej nr 9/2010 z dnia 22 października 2010 r. faktura lub inny dokument księgowy nieoznaczony pieczęcią wymienioną w pkt. 3

zarządzenia nie dokumentuje wydatku strukturalnego (nie obowiązuje negatywny opis dokumentu).

Jednostka w sposób udokumentowany prowadzi się gospodarkę finansową i materiałową. Wydanie odzieży oraz obuwia roboczego jest udokumentowane na indywidualnej karcie wydawania.

Prowadzone jest zbiorcze zużycie paliwa przez samochody DPS – zgodnie ze wzorem stanowiącym załącznik do zarządzenia Dyrektora nr 11.2013 z dnia 30.09.2013 r. Jednostka na stronie BIP zgodnie z par. 5 ust. 4 zasad gospodarowania składnikami majątku ruchomego Powiatu Szczecińskiego, Starostwa i jednostek organizacyjnych powiatu informuje o zbędnych składnikach majątku ruchomego przeznaczonych do sprzedaży lub likwidacji.

Jednostka posiada wykaz osób upoważnionych do pobierania zaliczek gotówkowych.

W sposób chronologiczny prowadzony jest rejestr wszystkich zarządzeń. W rejestrze za 2015 r. widniało 21 pozycji.

Zamówienia o wartości poniżej 30 tys EURO rejestrowane są w formie elektronicznej za pomocą programu Excel. Terminowo zostało złożone roczne sprawozdanie o udzielonych zamówieniach za 2014 r.

Gospodarowanie środkami Zakładowego Funduszu Świadczeń Socjalnych określa regulamin wprowadzony zarządzeniem Dyrektora nr 1/ZFŚS/2010 z dnia 31 grudnia 2010 r.

Standard C.15: Mechanizmy kontroli dotyczące systemów informatycznych

31 grudnia 2015 r. jednostka zarządzeniem Dyrektora nr 25.2015 wprowadziła instrukcję zarządzania systemem informatycznym DPS w Bornem Sulinowie. Zbiory zabezpieczone są aktualnym oprogramowaniem antywirusowym NOD 32 Suite ważnym do grudnia 2016 r. Serwer przechowywany jest w pomieszczeniu zamkniętym.

D. INFORMACJA I KOMUNIKACJA – USTALENIE STANU FAKTYCZNEGO

Standard D.16: Bieżąca informacja

Dyrektor na bieżąco informuje o działaniach jednostki swoich współpracowników oraz podopiecznych. Z obserwacji wynika, że informacje są przekazywane w sposób jasny, czytelny i zrozumiały.

Standard D.17: Komunikacja wewnętrzna

W jednostce funkcjonuje system informacji i komunikacji wewnętrznej, który zapewnia realizację statutowych zadań nałożonych na jednostkę zgodnie z obowiązującymi przepisami prawnymi.

W zakresie Standardu jednostka zarządzeniem nr 18/2012 z 31 grudnia 2010 wprowadziła instrukcje obiegu i kontroli dowodów i dokumentów księgowych. Wykazała osoby upoważnione do kontroli dokumentów pod względem merytorycznym oraz pod względem formalno-rachunkowym. Komunikaty wewnętrzne są umieszczane na tablicy ogłoszeń.

Standard D.18: Komunikacja zewnętrzna

Jednostka posiada efektywny system komunikacji z podmiotami zewnętrznymi określony w Instrukcji kancelaryjnej, jednolitym rzeczowym wykazie akt, instrukcji organizacji i zakresu działania archiwum zakładowego wprowadzony zarządzeniem nr 1/01 w dniu 02 stycznia 2001r.

Jednostka posiada urzędowy publikator teleinformatyczny zwany Biuletynem Informacji Publicznej (BIP) na bieżąco aktualizowany.

E. MONITOROWANIE I OCENA – USTALENIE STANU FAKTYCZNEGO

Standard E.19: Monitorowanie systemu kontroli zarządczej

Dyrektor monitoruje skuteczność poszczególnych elementów systemu kontroli zarządczej, co umożliwia na bieżąco rozwiązywać zidentyfikowane problemy. W ramach Standardu opracowano procedury z zakresu organizacji i trybu przeprowadzania kontroli wewnętrznej.

Standard E.20: Samoocena

Jednostka zgodnie z § 5 ust. 3 uchwały Zarządu Powiatu Szczecineckiego nr 187 /2012 z dnia 16 lutego 2012 r. w sprawie organizacji kontroli zarządczej w jednostkach organizacyjnych Powiatu Szczecineckiego oraz zasad jej koordynacji, kwestionariusze samooceny przedkłada dla Zespołu Kontroli Zarządczej. W jednostce, co roku przeprowadzane są samooceny systemu kontroli zarządczej przez osoby zarządzające i pracowników jednostki. Samoocena jest ujęta w ramy procesu odrębnego od bieżącej działalności i udokumentowana.

Na etapie przeglądu wstępnego, zgodnie z opisaną na wstępie sprawozdania zasadą interpretacji wyników ankiet kwestionariuszy samooceny, dokonano analizy odpowiedzi na zawarte w ankiecie pytania, skierowane do Dyrektora jednostki i pracowników (ankiety w aktach audytu) Dyrektor jednostki oraz pracownicy udzielili, powyżej 60% odpowiedzi „TAK” (pozytywnych) spośród wszystkich otrzymanych na konkretne pytania. Wskazuje to na wystarczający stopień funkcjonowania kontroli zarządczej,

Standard E.21: Audyt wewnętrzny/ kontrola

Weryfikacja działalności i ocena w zakresie skuteczności kontroli prowadzona jest przez różne wyspecjalizowane komórki zewnętrzne. W ostatnim okresie kontrole prowadziły następujące instytucje:

1. Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Szczecinku w dniu 20 lutego 2015r. Kontrola w zakresie rozpatrzenia skargi anonimowej na pracowników DPS. Protokół bez zaleceń.
2. Komisja rewizyjna na podstawie art.56 ust. 2 statutu powiatu, uchwała Rady Powiatu nr VII/38/2015 z dnia 09 marca 2015r. Kontrola w dniu 01 lipca 2015 r. - zakres funkcjonowania jednostki oraz wykonanie budżetu 2014. Uwag nie wniesiono. Budżetu za 2014 r. nie sprawdzono.
3. Urząd Kontroli Skarbowej w dniach od 27 lutego 2015 do 24 marca 2015 na podstawie upoważnienia nr MF-DO-RYBY-92/2015 z 16 lutego 2015 r. - audyt gospodarowania środkami pochodzącymi z budżetu UE (audyt. art.61 ust.1 lit. B) - Rewitalizacja tarasu widokowo-rekreacyjnego DPS w Bornem. Protokół bez zaleceń,
4. Zachodniopomorski Państwowy Wojewódzki Inspektor Sanitarny w Szczecinie w dniu 26 lutego 2016 r. - Kontrola przestrzegania przepisów określających wymagania higieniczne i zdrowotne dotyczące utrzymania należytego stanu higienicznego DPS w Bornem oraz kontrola przestrzegania obowiązków ustawy z dnia 09 listopada 1995r. O ochronie zdrowia przed następstwami używania tytoniu i wyrobów tytoniowych – protokół bez uwag,
5. Państwowa Inspekcja pracy Okręgowego Inspektoratu Pracy Koszalin w dniach 20,23,24,30 lipca i 07 sierpnia 2015 r. W czasie kontroli wydano 10 porad z zakresu bezpieczeństwa i higieny pracy. Załączono wykaz decyzji ustnych.
6. Zachodniopomorski Urząd Wojewódzki w Szczecinie Wydział Spraw Społecznych Delegatura w Koszalinie. Kontrolę przeprowadzono w dniach od 22 do 24 i od 28 do 29 września 2015 r.

W jednostce nie prowadzono audytu wewnętrznego.

Standard E.22: Uzyskanie zapewnienia o stanie kontroli zarządczej

Dyrektor przedstawił oświadczenie o stanie kontroli zarządczej, w którym zapewnia o wystarczającym stopniu funkcjonowania adekwatnej, skutecznej i efektywnej kontroli zarządczej. Zapewnienie o stanie kontroli uzyskał poprzez dokonanie monitoringu oraz samooceny.

IV. WNIOSKI:

Wszyscy pracownicy zostali formalnie zapoznani z dokumentami określającymi wartości etyczne. Polityka kadrowa jest sformalizowana i realizowana w przejrzysty sposób. Struktura organizacyjna odpowiada aktualnym celom jednostki.

Misja i cele są corocznie formalnie określone. Do każdego celu przypisano mierniki oraz podmioty odpowiedzialne za ich realizację. Wśród kadry zarządzającej istnieje świadomość analizy i oceny ryzyka.

Istnieją sformalizowane mechanizmy kontrolne które zapewniają nadzór, ciągłość działalności, ochronę zasobów kontrolę operacji finansowych i gospodarczych. Do każdego zidentyfikowanego ryzyka określonego w procesie zarządzania przypisano mechanizm kontrolny. Dokumentacja dotycząca kontroli zarządczej jest respektowana.

Istnieją sformalizowane standardy zasad komunikacji wewnętrznej i zewnętrznej. Instrukcje i regulaminy są na bieżąco aktualizowane przy zmianach. Istnieją formalne zasady zabezpieczające dostępność do informacji.

Dyrektor jednostki przedstawia zapewnienie o stanie kontroli zarządczej biorąc pod uwagę wyniki monitorowania, samooceny i kontroli zewnętrznych.

V. UWZGLĘDNIAJĄC BADANE OBSZARY W ZAKRESIE WDROŻENIA STANDARDÓW KONTROLI ZARZĄDCZEJ WYDANO NASTĘPUJĄCE REKOMENDACJE LUB/I ZALECENIA:

- 1. celem zapewnienia zarządzania ryzykiem zgodnie z art. 68 ust. 2 pkt. 7 rekomenduje się, określić akceptowalny poziom ryzyka, uznany za bezpieczny do realizacji każdego celu i zadania,*
- 2. celem przestrzegania art. 6 rozporządzenia MSWiA z dnia 7 czerwca 2010 r. w sprawie ochrony przeciwpożarowej budynków, innych obiektów budowlanych i terenów, a także zwiększenia wiedzy związanej z eksploataowaniem budynków przez użytkowników obiektów oraz minimalizacji ryzyka związanego z brakiem ochrony przeciwogniowej*

w budynku zarówno w zakresie organizacyjnym, porządkowym, jak i technicznym zaleca się wprowadzenie aktualnej instrukcji bezpieczeństwa pożarowego.